

Recensie: Seks(e)(n) ★★★***

Kaaistudio s Brussel
dinsdag 5 november 2019

foto © Koen Broos

Recensie:

De perfecte voorstelling om een lekker clickbait artikeltje over te schrijven. Dat dreef ons â€“ het is te zeggen we namen de tram - naar de Kaaistudio's waar Seks(e)(n) van deKoe en Mugmetdegoudentand in première ging. Wat we uit de vorige voorstelling Achter Af onthielden? Dat ze bij de Koe wel wat durven recupereren. Die 'Nieuw werk hebben ze toch gezegd, hé?' van Peter lijkt dan ook zelfkritisch â€“ en relaterend in het begin van de voorstelling. In Seks(e)(n) is het dus niet anders en niet alleen omdat de sofa er hetzelfde rood uitzielt als in hun vorige voorstelling. Willem de Wolf, Peter Van den Eede en Natali Broods hebben er voor de gelegenheid Lineke Rijxman bijgehaald zodat ze twee koppels kunnen vormen (de Hollanders bij de Hollanders en de Vlamingen bij de Vlamingen, dan weer de mannen bij de mannen en de vrouwen bij elkaar). Zo zien we Natali en Lineke even intens kussen zodat er boven de bovenlip van Natali zelfs wat huiduitslag te zien is. Achteraf stelt die laatste dat ze niet meer weet of ze nu nog 100% hetero is. Voor alle duidelijkheid, deKoe speelt vaak met waarachtigheid, waarheid en spel zodat je nooit echt helemaal weet of en in welke mate zo'n uitspraak samenvalt met de acteur of actrice die de uitspraak doet. Als toeschouwers van hun eigen voorstelling doen ze zich voor op zoek naar een opening bij de start. 'Mijnenveld' staat er, verwijzend naar het programmabladje, waarop al meteen de vraag gesteld wordt 'Wanneer begint het eigenlijk?'

Een artikel over een teaserfilm over de nieuwe collectie van Dries Van Noten, is het eerste onderwerp dat deKoe aanboort. De ene heeft een docu over Van Noten gezien, de ander slaagde er niet in de teaservideo te bekijken, de ander wel, terwijl een van hen dan weer het artikel dat over de video ging gedeeltelijk doornam. Die video heet 'gewoon Dries' wat Peter toch wel buitengewoon vindt omdat Dries niet gewoon is. Later blijkt dat er mogelijks een verwarring in het spel is. 'Gewoon Dries' zou niet de titel zijn maar gewoon 'Dries'. Of hoe de klemtoon anders leggen â€“ in geschreven tekst de aanhalingstekens anders plaatsen - een groot verschil kan vormen qua interpretatie. DeKoe houdt ervan een boodschap te brengen maar tegelijkertijd ook van verwarren, communiceren over de communicatie, spelen over het spelen, en spelen met wat echt is of wat echt zou kunnen zijn en samenvallen met de acteurs en wat niet, in haar producties, ook in Seks(e)(n) .

'Hij schijnt een gigantische tuin te hebben' komt lekker dubbelzinnig over binnen de context van deze voorstelling en brengt Peter alvast tot een van de fijnste taalspelletjes uit de voorstelling: 'iedereen tuint in zijn tuin'. Over of ze een proces riskeren omdat ze de naam Van Noten zich zo aan het toe-eigenen zijn in hun productie, is het gezelschap duidelijk. Onder kunstenaars moet dat kunnen waarop Peter fijntjes meegeeft dat een couturier geen kunstenaar is ...

Van daaruit ontvouwen zich dan verschillende denkpijpen waaronder seksuele oriëntatie: LGBTQ en mogelijke letters die nog toegevoegd zullen worden, het verschil tussen binair en niet-binair, homo, queer, enz. en of het gepermitteerd is dat iemand uitleg geeft aan deze recente woorden waar onze woordenschat (appropriatie, toe-eigening, transitie, interseksualiteit, panseksualiteit, enz.) mee werd uitgebreid. In een van de sterkste fragmenten uit Seks(e)(n) vraagt Lineke zich af of ze wel genoeg gespeeld heeft, en niets heeft gemist omdat de nuance in percentage mannelijkheid of vrouwelijkheid en de verschillende seksuele voorkeuren

die je kan hebben, vroeger niet in die mate benoemd of beschreven werd.

Peter is duidelijk: 'Je moet geen couturier zijn om uit te leggen wat een couturier is.' Een andere lijn die getrokken wordt is het culturele verschil tussen het preutse, Rooms-Katholieke Vlaanderen versus de no nonsense rechttoe-rechtaanstijl uit Nederland waar Rijnman voor staat. Plots begint ze te schelden op het toneel tegen Peter: 'Zeg je nu Annick tegen me? Wil je er nu een rollenspel van maken?', heeft ze het gehad met het hyper correcte gedoe allemaal en meldt Willem dat ze Gilles de la Tourette heeft. Absurd is de reactie van de drie wanneer ze even buiten beeld is hoe ze moeten reageren wanneer ze terugkomt. 'Ik ben bang dat ze hervalt tijdens het verontschuldigen' aldus Willem terwijl de anderen 'het zo dierlijk vinden. Het komt uit het niets.' terwijl Peter met een heerlijke paradox afkomt waarin ie wel begrip lijkt te hebben voor Rijnman maar toch fijntjes 'de manier waarop' wil aankaarten. Héerlijk en o zo herkenbaar.

Niet veel later volgt het debat of ze het speelt, het is, het heeft of het plots samenvalt met haar. 'Honey Honey' van ABBA passeert even wanneer Natali die beweert geen feministe te zijn maar er wel van houdt dat haar man in haar gezicht klaarkomt, in die mate dat ze dat kwakje graag nog even zo lang mogelijk laat hangen. 'Als het gat gevuld is, is er geen opening meer.' stelt Peter. Een beeld dat in Willems hoofd blijft zitten die verderop stelt dat ie aseksueel is: 'Ik heb geen libido'. Uiteraard trekt de Koe ook de kaart van het praten over toneel in het toneel. Zo vindt Peter het de normaalste zaak dat ie een zwarte andersvalide queer met een beperking moet kunnen neerzetten. Dat is dramatisch en vermits hij beschikt over een getuigschrift van master in de dramatische kunsten moet dat kunnen. Over esthetiek meldt ie dat het steeds meer cosmetisch is geworden. Verder vraagt ie Willem of hij seks zou kunnen hebben met iemand van hun generatie (ouder dan 20), geeft ie mee dat hij hem aantrekkelijk vindt terwijl Seks(e)(n) niet veel later stelt dat seksualiteit heel fluïde is.

Seks(e)(n) is een deKoe (en mugmetdegoudentand)-voorstelling pur sang waarbij de zoektocht naar een opening, ook meteen die naar het midden en het slot inluidt. Iets over de helft verliest de productie haar snedige humor en absurditeit terwijl er nog wat effecten (waarbij een streep realisme meer indruk maakt dan het licht- en rookspel dat zich tamelijk laat prijsgeeft) te zien en horen zijn. De opbouw, of laten we zeggen, het voorspel bij Seks(e)(n) is goed, maar daarna verslapt de zaak toch wel wat waardoor we niet geheel bevredigd naar huis trokken.

< Bert Hertogs >